

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія науки та інноваційного розвитку»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність: 181 «Харчові технології»

Освітня програма: «Нутріціологія»

Рік навчання: 1, семестр 1

Форма навчання: денна. заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Супрун Аліна Григорівна, канд. філос. наук, доцент
кафедри філософії та міжнародної комунікації

Контактна інформація
лектора (e-mail)

alinasuprun2@gmail.com

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=194>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія науки та інноваційного розвитку покликана допомогти студентам синтезувати набуті знання із фахових та гуманітарних дисциплін у цілісний філософсько-науковий світогляд; застосовувати набуті знання в науковій та професійній діяльності; формувати власну наукову позицію щодо актуальних проблем сьогодення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів наукової пізнавальної діяльності (гносеологія та епістемологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного критичного аналізу складних проблем науки, уміння застосовувати науковий та філософський досвід до розв'язання завдань різної складності в умовах сьогоденних викликів. Дисципліна сприяє формуванню філософської культури особистості, підвищує евристичний потенціал студентів, забезпечує єдність критичного, творчого та самостійного мислення з відповідальним ставленням до дійсності.

Дисципліна складається з двох змістових модулів: «Філософський образ науки» та «Інновації як результат розвитку науки». Вони передбачають вивчення таких проблем як: історичне становлення науки в різних культурах, проблем наукового пізнання, наукової методології, обличчя сучасної глобальної науки в єдності наукових традицій та інноваційного розвитку, зв'язки сучасної науки з техніко-технологічною, соціально-

етичною, правовою, релігійною, екологічною проблематикою.

Метою - є філософське розуміння феномену науки та інноваційного розвитку, який є логічним результатом продуктивної наукової діяльності. Формування культури наукового мислення, здійснення підготовки магістрів здатних до комплексного розв'язання міждисциплінарних завдань різної складності, набуття навичок творчого застосування наукової методології під час здійснення наукових досліджень, які приведуть до створення інноваційного продукту, а також набуття мужності користуватись власним розумом в науковій та професійній діяльності; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Відповідно до ОП **«Якість, стандартизація та сертифікація»** другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальна дисципліна забезпечує формування ряду **загальних/ фахових (спеціальних) компетентностей:**

Інтегральні компетенції (ІК)

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 04. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 05. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

ПРН 02. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.

ПРН 11. Оцінювати та усувати ризики і невизначеності при прийнятті технологічних та організаційних рішень у виробничих умовах для забезпечення якості та безпечності харчових продуктів.

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати наукові та науково-технічні проєкти у сфері харчових технологій та дотичних до неї міждисциплінарних проблем з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів

Запропонована програма має дати студентам цілісний виклад основних проблем філософії науки та інноваційного розвитку на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення, знайомить із актуальними філософськими та науковими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю та критичному осмисленню буття, а також реалізації здобутих знань у сфері створення інновацій.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 Філософський аналіз поняття «науки»				
Наука як предмет філософського аналізу. Традиції та інновації.	1/1	Знати базові філософські поняття, визначати сутність взаємозв'язку традиції та інновації (аргументувати та обґрунтувати) Розуміти особливості різних напрямів науки. Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного стану розвитку науки	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Основні етапи виникнення наукового знання.	1/1	Знати основні історико-філософські етапи виникнення наукового знання. Аналізувати та розрізняти особливості східної та, античної, середньовічної науки, науки епохи відродження та нового часу. Розуміти специфіку формування кожного етапу. Здійснювати порівняльний аналіз різних історико-філософських етапів.	Усне опитування. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософія науки: походження та	1/1	Знати особливості філософії науки як навчальної дисципліни. середньовічної та	Усне опитування. Написання тестів, ессе.	

основні етапи розвитку.		ренесансної філософії. Знати її структуру та функції. Вміти аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу знання. Розуміти міждисциплінарний зв'язок філософії науки з іншими дисциплінами. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу філософсько-наукових процесів	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Наука як специфічний тип знання. Походження інновацій.	1/1	Знати особливості науки як специфічного типу знання. Визначати сутнісне походження понять: «інноваційність», «інноваційний розвиток», «інноваційна діяльність». Вміти визначати відмінність цих понять та сутнісний взаємозв'язок. Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Розвиток наукового пізнання та методологія інноваційної діяльності. Методологія пізнання у природничих науках	1/1	Знати особливості наукового пізнання. Визначати основні методи інноваційної діяльності. Знати специфіку методології пізнання у природничих науках.	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		Знати рівні і форми наукового пізнання. Застосовувати надбані знання в процесі здобування об'єктивної істини.		
Наука як соціальний інститут	1/1	Знати особливості науки як соціального інституту. Аналізувати його практичну значущість. Вміти визначати сутність наукової комунікації, соціальних параметрів наукової професії. Застосовувати набуті знання у зв'язку з іншими соціальними інститутами.	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Проблема демаркації науки і ненауки	1/1	Знати визначення поняття «демаркація». Визначати та характеризувати сутність проблеми розрізнення наукового та ненаукового, псевдонаукового знання. Аналізувати зв'язок між науковим та ненауковим стилем мислення та викладання матеріалу. Застосовувати набуті знання для з'ясування критеріїв науковості.	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Змістовий модуль 2 . Інновації як результат розвитку науки				
Наука та інноваційний	1/1	Знати сутнісний взаємозв'язок між наукою та	Усне опитування.	

розвиток на межі ХХ-ХХІ століть.		створенням інновацій.. Аналізувати зазначений зв'язок. Розуміти зміст сучасного інноваційного процесу. Визначати роль науки у створенні інновації. Здійснювати порівняльний аналіз науково-інноваційного розвитку ХХ-ХХІ століття.	Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Наука як виробництво інноваційних знань. Інноваційний розвиток в галузі виробництва харчових технологій	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми створення інновації. Аналізувати взаємозв'язок науки-інновації-виробництва. Визначати сутнісні інноваційні зміни в галузі виробництва харчових технологій. Застосовувати набуті знання в процесі практичного втілення наукового результату в інновацію та у виробничу сферу.	Усне опитування. Написання тестів, ессе, створення теоретичних моделей покращення виробництва у галузі харчових технологій . Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
<u>Змістовий модуль 3. Соціальна екологія в в контексті глобальних проблем людства</u>				
Поняття «глобальні проблеми людства». Філософське осмислення сучасних	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти визначати поняття соціальна екологія. Характеризувати особливості	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної	

техногенних та екологічних катастроф, проблем якості харчування		екологічної культури та екологізації свідомості. Аналізувати значення застосування здобутих знань в ході практичної життєдіяльності. Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	роботи (в.т.ч. в elearn)	
Глобальні проблеми та якість життя людства.	1/1	Розуміти витоки й розвиток глобалістики та її вплив на якість життя людства. Визначати залежність якості життя від екологічних та демографічних змін. Визначати основні принципи якісного покращення життєдіяльності в умовах глобалістичних змін. Вміти застосовувати здобуті знання в майбутній професійній діяльності	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Змістовий модуль 4. Традиція та новація в розвитку науки				

Розвиток науки в межах традиції.	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми в межах зазначеного взаємозв'язку. суспільного буття Розуміти логіку реалізації наукових знань у виробничій сфері. Розрізняти типи традицій та інновацій. державної влади, моделі соціального устрою. Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Синергетика як наукова перспектива XXI століття	1/1	Знати основні поняття синергетики, вміти охарактеризувати та визначити цінність синергетичних проявів у природознавстві. Визначити синергетичні ефекти в економіці. Застосовувати набуті знання для власного культурного розвитку	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософські засади концепції сталого розвитку. Ноосфера та концепція сталого розвитку	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні концепції сталого розвитку. Аналізувати поняття «ноосфера» та «біосфера». Розуміти логіку культурного та	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		економічного розвитку людства та прагнення до сталого розвитку		
Етика науки. Проблема відповідальності вченого.		Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру етики як науки про мораль. Розрізняти поняття «моральний вибір» та «моральна відповідальність», «соціальна відповідальність». Розуміти логіку процесу наукового пошуку, та ціннісних орієнтацій вченого. Застосовувати набуті знання в особистому та професійному житті Використовувати філософський досвід для відповідальної професійної діяльності		
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

1. Данилова Т.В., Сторожук С.В., Горбатюк Т.В. **«Філософія науки та інноваційного розвитку»**. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України денної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Магістр». - К.: «Comr© соmрапу», 2016.
2. Данилова Т.В., Сторожук С.В., Горбатюк Т.В. **«Філософія науки та інноваційного розвитку»**. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України заочної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Магістр». - К.: «Comr© соmрапу», 2016.
3. Білецький І. П. Філософія науки [Навч. посіб.] / І. П. Білецький, О.М. Кузь, В.Ф. Чешко– Х.: ХНЕУ, 2015. – 128с. - (Харківський національний економічний ун-т.)
4. Добронравова І.С. Новітня філософія науки [Підручник для студ. філос. ф-тів ун-тів і аспірантів (для складання канд. іспиту з філософії та філософії науки)] / І.С. Добронравова, Т.М. Білоус, О.В. Комар. – К. : Логос, 2019. – 244с.
5. Семенюк Е.П. Філософія сучасної науки і техніки: [Підручник для студ. вищих навч. закл.]. / Е.П. Семенюк, В.П. Мельник. – Л.: Світ, 2020. – 152с.
6. Філософія науки [Конспект лекцій для аспірантів, пошукачів та магістрів] / Національний технічний ун-т України "Київський політехнічний ін-т" / В.М. Пронський, С.М. Комунаров (уклад.). – К., 2020. – 200с.

7. Фірсова Л.В. Філософія науки [Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.] /Л.В. Фірсова, І.П. Черних, Я.М. Білик ; Л.В. Фірсова (ред.). – Х.: ППВ "Нове слово", 2003. – 335с. : схеми – Бібліогр.: с. 320-334.
8. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. Електронний навчальний курс «Філософія науки та інноваційного розвитку»
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1022>
9. Цифрова бібліотека НУБіП України DGlibrary [Електронний ресурс]. – URL:
10. <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jspui>
11. Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України
12. eNULESIR.